

C/2024/3114

2024 5 6

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS REKOMENDACIJA

2023 m. gruodžio 8 d.

**kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių
tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo**

(ESRB/2023/13)

(C/2024/3114)

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS BENDROJI VALDYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽¹⁾, ypač į jo IX priedą,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo ⁽²⁾, ypač į jo 3 ir 16–18 straipsnius,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES dėl galimybės verstitis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB ⁽³⁾, ypač į jos VII antraštinės dalies 4 skyriaus I skirsnį,

atsižvelgdama į 2011 m. sausio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos sprendimą ESRV/2011/1, kuriuo patvirtinamos Europos sisteminės rizikos valdybos darbo tvarkos taisyklės ⁽⁴⁾, ypač į jo 18–20 straipsnius,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų nacionalinių makroprudencinės politikos priemonių taikymą, svarbu pagal Sąjungos teisę reikalaujamą pripažinimą papildyti savanorišku abipusiškumu;
- (2) Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijoje ESRV/2015/2 ⁽⁵⁾ nustatyta makroprudencinės politikos priemonių savanoriško abipusiškumo sistema siekiama užtikrinti, kad visos vienoje valstybėje narėje aktyvuotos pozicijomis grindžiamos makroprudencinės politikos priemonės būtų abipusiškai taikomos kitose valstybėse narėse;
- (3) Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijoje ESRV/2017/4 ⁽⁶⁾ rekomenduojama, kad institucija, pateikdama Europos sisteminės rizikos valdybai (ESRV) abipusiškumo prašymą, finansinių paslaugų teikėjo lygmeniu gali pasiūlyti maksimalią reikšmingumo ribą, žemiau kurios individualaus finansinių paslaugų teikėjo, kurio nustatytos makroprudencinės rizikos pozicija jurisdikcijoje, kurioje atitinkama aktyvuojanti institucija taiko makroprudencinės politikos priemonę, gali būti laikoma nereikšminga. ESRV gali rekomenduoti kitą ribą, jei mano esant būtina;
- (4) 2023 m. spalio 4 d. *Banco de Portugal*, veikdamas kaip paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, pranešė ESRV apie savo ketinimą pagal tos direktyvos 133 straipsnio 9 dalį nustatyti 4 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo (sSyRB) normą, kad būtų užkirstas kelias makroprudencinei arba sisteminiai rizikai, kylančiai fiziniams asmenims dėl vidaus reitingais grindžiamų (IRB) mažmeninių pozicijų, užtikrintų gyvenamosios

⁽¹⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁽²⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

⁽³⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 338.

⁽⁴⁾ OL C 58, 2011 2 24, p. 4.

⁽⁵⁾ 2015 m. gruodžio 15 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 97, 2016 3 12, p. 9).

⁽⁶⁾ 2017 m. spalio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2017/4, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 431, 2017 12 15, p. 1).

paskirties nekilnojamoju turtu, kurio užtikrinimo priemonė yra Portugalijoje, ir kad tokia rizika būtų sumažinta. Numatoma sSyRB norma bus taikoma nacionalinėms kredito įstaigoms, o kai kurios iš šių įstaigų – kitoje ES valstybėje narėje įsteigtų subjektų patronuojamosios įmonės. Lapkričio 13 d. ESRV priėmė Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendaciją ESRV/2023/11 ⁽⁷⁾, kurioje nurodė, kad, jos manymu, priemonė yra pagrįsta, tinkama, proporcinga, veiksminga ir efektyvi šalinant joje nurodytą tikslinę riziką;

- (5) tikimasi, kad sSyRB norma bus taikoma nuo 2024 m. spalio 1 d. ir galios iki dvejų metų arba iki to laiko, kai atsiras arba išnyks tikslinė rizika;
- (6) 2023 m. spalio 4 d. *Banco de Portugal* taip pat pateikė ESRV prašymą rekomenduoti abipusiškai taikyti pirmiau minėtą makroprudencinės politikos priemonę pagal Direktyvos 2013/36/ES 134 straipsnio 5 dalį. Atsižvelgdama į prašymą, kuriame prašoma, kad kitos valstybės narės abipusiškai taikytų priemonę, ir siekdama užkirsti kelią neigiamoms tarpvalstybinėms pasekmėms dėl reglamentavimo veiksmingumo „nutekėjimo“ ir reglamentavimo arbitražo, galinčių atsirasti dėl Portugalijoje taikomos makroprudencinės politikos priemonės įgyvendinimo, ESRV bendroji valdyba nusprendė įtraukti šią priemonę į makroprudencinės politikos priemonių, kurias rekomenduojama abipusiškai taikyti pagal Rekomendaciją ESRV/2015/2, sąrašą. ESRV bendroji valdyba taip pat nusprendė rekomenduoti taikyti konkrečiai įstaigai nustatytą maksimalią 1 mlrd. EUR ribą, kaip orientyrą abipusiškumą taikančiai valstybei narei dėl *de minimis* principo taikymo;
- (7) 2023 m. spalio 10 d. Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerija, veikdama kaip paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, pranešė ESRV apie savo ketinimą pagal tos direktyvos 133 straipsnio 9 dalį nustatyti 7 % sSyRB normą. Priemonė bus taikoma visoms nacionalinėms kredito įstaigoms. Ji bus taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla ir statybų plėtra, nustatyta remiantis Sąjungos statistiniu ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi (NACE), nustatytu Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006 ⁽⁸⁾;
- (8) 2023 m. lapkričio 16 d. ESRV priėmė Europos sisteminės rizikos valdybos nuomonę ESRV/2023/12 ⁽⁹⁾, kurioje nurodė, kad, jos manymu, priemonė yra pagrįsta, tinkama, proporcinga, veiksminga ir efektyvi šalinant joje nustatytą tikslinę riziką;
- (9) tikimasi, kad sSyRB norma bus taikoma nuo 2024 m. birželio 30 d. Priemonę ne vėliau kaip praėjus dviem metams nuo pradinio taikymo peržiūrės paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį;
- (10) 2023 m. spalio 10 d. Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerija taip pat pateikė ESRV prašymą rekomenduoti abipusiškai taikyti pirmiau minėtą makroprudencinės politikos priemonę pagal Direktyvos 2013/36/ES 134 straipsnio 5 dalį. Atsižvelgdama į prašymą, kuriame prašoma, kad kitos valstybės narės abipusiškai taikytų priemonę, ir siekdama užkirsti kelią neigiamoms tarpvalstybinėms pasekmėms dėl reglamentavimo veiksmingumo „nutekėjimo“ ir reglamentavimo arbitražo, galinčių atsirasti dėl Danijoje taikomos makroprudencinės politikos priemonės įgyvendinimo, ESRV bendroji valdyba nusprendė įtraukti šią priemonę į makroprudencinės politikos priemonių, kurias rekomenduojama abipusiškai taikyti pagal Rekomendaciją ESRV/2015/2, sąrašą. ESRV bendroji valdyba taip pat nusprendė rekomenduoti taikyti konkrečiai įstaigai nustatytą maksimalią 200 mln. EUR ribą, kaip orientyrą abipusiškumą taikančiai valstybei narei dėl *de minimis* principo taikymo;
- (11) todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Rekomendaciją ESRV/2015/2,

⁽⁷⁾ 2023 m. lapkričio 13 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2023/11 dėl Portugalijos nacionalinės pranešimo apie ketinimą nustatyti sektoriaus sisteminės rizikos rezervo normą pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁸⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentas dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁹⁾ 2023 m. lapkričio 16 d. Europos sisteminės rizikos valdybos nuomonė ESRV/2023/12 dėl Danijos pranešimo apie sisteminės rizikos rezervo normos nustatymą arba pakartotinį nustatymą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros 133 straipsnį (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

PAKEITIMAI

Rekomendacija ESRV/2015/2 iš dalies keičiama taip:

(1) 1 skirsnio C rekomendacijos 1 dalis pakeičiama taip:

- „1. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti kitų atitinkamų institucijų priimtas makroprudencinės politikos priemones, kurias ESRV rekomendavo abipusiškai taikyti. Rekomenduojama abipusiškai taikyti šias priemones, kaip detaliau apibrėžta priede:

Belgija:

- 9 % sisteminės rizikos rezervo normą, iki 2024 m. kovo 31 d. taikomą visoms IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Belgijoje;
- 6 % sisteminės rizikos rezervo normą, nuo 2024 m. balandžio 1 d. taikomą visoms IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Belgijoje;

Vokietija:

- 2 % sisteminės rizikos rezervo normą, taikomą i) visoms IRB pozicijoms, užtikrintoms Vokietijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, ir ii) visoms SA pozicijoms, visapusiškai ir visiškai užtikrintoms Vokietijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 (*) 125 straipsnio 2 dalyje;

Lietuva:

- 2 % sisteminės rizikos rezervo normą, nustatytą visoms mažmeninėms pozicijoms, kurios yra užtikrintos gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, fizinių asmenų Lietuvos Respublikos rezidentų atžvilgiu;

Liuksemburgas:

- teisiškai privalomas paskolos ir turto vertės santykio (LTV) ribas naujoms Liuksemburge esančio gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipotekos paskoloms, skirtingų kategorijų paskolų gavėjams taikant skirtingas LTV ribas:
 - a) 100 % LTV ribą pirkėjams, pirmą kartą išsilyjantiems savo pagrindinę gyvenamąją vietą;
 - b) 90 % LTV ribą kitiems pirkėjams, t. y. ne pirmą kartą išsilyjantiems savo pagrindinę gyvenamąją vietą. Ši riba įgyvendinama proporcingai, nustatčius, kokiai portfelio daliai ji taikoma. Konkrečiai, paskolų davėjai gali suteikti 15 % naujų hipotekos paskolų portfelio šiems paskolų gavėjams, taikydami LTV, kuris viršija 90 %, bet neviršija maksimalios 100 % LTV ribos;
 - c) 80 % LTV ribą kitoms hipotekos paskoloms (įskaitant nuomos tikslais pirktą turto segmentą);

Nyderlandai:

- minimalų vidutinį rizikos koeficientą, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto vi papunktį taikomą kredito įstaigų, kurios yra gavusios veiklos leidimą Nyderlanduose ir reguliuojamojo kapitalo reikalavimams apskaičiuoti taiko IRB metodą, fizinių asmenų pozicijų, užtikrintų Nyderlanduose esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, portfelio atžvilgiu. Kiekviename atskirame į šios priemonės taikymo sritį patenkančiame pozicijos straipsnyje paskolos daliai, neviršijančiai 55 % paskolai užtikrinti skirto turto rinkos vertės, priskiriamas 12 % rizikos koeficientas, o likusiai paskolos daliai – 45 % rizikos koeficientas. Minimalus vidutinis portfelio rizikos koeficientas yra pagal pozicijas įvertintas atskirų paskolų rizikos koeficientų svertinis vidurkis;

Norvegija:

- visoms veiklos leidimą Norvegijoje gavusioms kredito įstaigoms taikomą 4,5 % sisteminės rizikos rezervo normą visoms pozicijoms Norvegijoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES (**), kuri nuo 2022 m. gruodžio 31 d. taikoma Norvegijai pagal Europos ekonominės erdvės susitarimo (***) (EEE susitarimas) sąlygas (toliau – nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikoma KRD), 133 straipsnį;
- Norvegijoje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, naudojančioms IRB metodą reguliuojamojo kapitalo reikalavimams apskaičiuoti, taikomą 20 % (pagal pozicijas įvertinto) vidutinio rizikos koeficiento žemutinę ribą gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį, kuri nuo 2022 m. gruodžio 31 d. taikoma Norvegijai pagal EEE susitarimo sąlygas;
- Norvegijoje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, naudojančioms IRB metodą reguliuojamojo kapitalo reikalavimams apskaičiuoti, taikomą 35 % (pagal pozicijas įvertinto) vidutinio rizikos koeficiento žemutinę ribą komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje pagal nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai taikomo KRR 458 straipsnio 2 dalies d punkto vi papunktį;

Švedija:

- Švedijoje veiklos leidimus gavusioms kredito įstaigoms, kurios reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti naudoja IRB metodą, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį taikomą konkrečiai kredito įstaigai nustatytą Švedijoje reziduojančių išipareigojančiųjų asmenų mažmeninių pozicijų, užtikrintų nekilnojamoju turtu, portfeliumi taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svertinio rizikos koeficiento žemutinę ribą, lygią 25 %;
- Švedijoje veiklos leidimus gavusioms kredito įstaigoms, kurios reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti naudoja IRB metodą, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį taikomą konkrečiai kredito įstaigai nustatytą tam tikrų įmonių pozicijų Švedijoje, užtikrintų komercinės paskirties nekilnojamoju turtu (nekilnojamas turtas fiziškai yra Švedijoje ir nuosavybės teise priklauso komerciniu tikslu siekiant gauti nuomos pajamų), portfeliumi taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svertinio rizikos koeficiento minimalų lygį (žemutinę ribą), lygų (-ią) 35 %, ir konkrečiai kredito įstaigai nustatytą tam tikrų įmonių pozicijų Švedijoje, užtikrintų gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu (gyvenamosios paskirties pastatai fiziškai yra Švedijoje ir nuosavybės teise priklauso komerciniais tikslais siekiant gauti nuomos pajamų, kai gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų skaičius viršija tris), portfeliumi taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svertinio rizikos koeficiento minimalų lygį (žemutinę ribą) lygų (-ią), 25 %.

Portugalija:

- 4 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo normą, taikomą visoms IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Portugalijoje;

Danija:

- 7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo normą, taikomą visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla ir statybų plėtra, nustatyta remiantis Sąjungos statistiniu ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi (NACE), nustatytu Reglamente (EB) Nr. 1893/2006.

(*) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

(**) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

(***) OL L 1, 1994 1 3, p. 3.“

2. Priedas pakeičiamas šios rekomendacijos priedu.

Priimta Frankfurte prie Maino 2023 m. gruodžio 8 d.

ESRV bendrosios valdybos vardu
ESRV sekretoriato vadovas
Francesco MAZZAFERRO

PRIEDAS

PRIEDAS

Belgija**Sisteminės rizikos rezervas, taikomas visoms IRB mažmeninėms pozicijoms, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Belgijoje****I. Priemonės aprašymas**

1. Iki 2024 m. kovo 31 d. Belgijos priemone, taikoma pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, nustatoma 9 % sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Belgijoje (tiek pozicijoms esant išpareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio išpareigojimų neįvykdymo nesant).
2. Iki 2024 m. balandžio 1 d. Belgijos priemone, taikoma pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, nustatoma 6 % sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Belgijoje (tiek pozicijoms esant išpareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio išpareigojimų neįvykdymo nesant).

II. Abipusiškumas

3. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama taikyti Belgijos priemonę abipusiškai, taikant ją IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Belgijoje (tiek pozicijoms esant išpareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio išpareigojimų neįvykdymo nesant). Arba priemonė gali būti abipusiškai taikoma pagal šią COREP informacijos teikimo sritį: IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms Belgijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu (tiek pozicijoms esant išpareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio išpareigojimų neįvykdymo nesant).
4. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į pirmiau nurodytos priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama priimti lygiavertį poveikį turinčią priemonę ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo šios rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

III. Reikšmingumo riba

5. Šią priemonę papildo įstaigos specialioji reikšmingumo riba, kaip orientyras ai priemonę. Šią priemonę papildo įstaigos specialioji reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Įstaigos gali būti atleistos nuo sisteminės rizikos rezervo reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 2 mlrd. EUR. Todėl priemonę abipusiškai taikyti prašoma tik tada, jeigu viršijama įstaigos specialioji riba.
6. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 2 mlrd. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Dėl to atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos vietoj rekomenduotos ribos gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos.

Vokietija**2 % sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma i) visoms IRB pozicijoms, užtikrintoms Vokietijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, ir ii) visoms SA pozicijoms, visapusiškai ir visiškai užtikrintoms Vokietijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 125 straipsnio 2 dalyje****I. Priemonės aprašymas**

1. Vokietijos priemonę, taikomą pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, sudaro visoms pozicijoms (t. y. mažmeninėms ir ne mažmeninėms) fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms Vokietijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, nustatyta 2 % sisteminės rizikos rezervo norma. Ši priemonė bus taikoma: i) Vokietijoje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, naudojančioms vidaus reitingais pagrįstą (IRB) metodą pagal riziką įvertintų pozicijų sumoms apskaičiuoti ir ii) Vokietijoje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, naudojančiomis standartizuotą (SA) metodą pagal riziką įvertintų pozicijų, visapusiškai ir visiškai užtikrintų gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 125 straipsnio 2 dalyje, sumoms apskaičiuoti.

II. Abipusiškumas

2. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti Vokietijos priemonę, taikant ją šalyje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms.
3. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į pirmiau nurodytos priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus.
4. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama užtikrinti, kad abipusiškai taikoma priemonė taikoma ir jos laikomasi nuo 2023 m. vasario 1 d.

III. Reikšmingumo riba

5. Šią priemonę papildo įstaigos specialioji reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Kredito įstaigos gali būti atleistos nuo sisteminės rizikos rezervo reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 10 mlrd. EUR. Todėl priemonę abipusiškai taikyti prašoma tik tada, jeigu viršijama įstaigos specialioji riba.
6. Atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 10 mlrd. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojamas maksimalus ribos lygis. Dėl to atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos.

Lietuva:

2 % sisteminės rizikos rezervo norma, nustatyta visoms mažmeninėms pozicijoms, kurios yra užtikrintos gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, fizinių asmenų Lietuvos Respublikos rezidentų atžvilgiu

I. Priemonės aprašymas

1. Lietuvos priemonę, taikomą pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, sudaro visoms mažmeninėms pozicijoms, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, fizinių asmenų Lietuvoje atžvilgiu nustatyta 2 % sisteminės rizikos rezervo norma.

II. Abipusiškumas

2. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Lietuvos priemonę taikyti abipusiškai, ją taikant Lietuvoje esantiems ir veiklos leidimą gavusių bankų filialams ir Lietuvoje turimoms tiesioginėms tarpvalstybinėms pozicijoms, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, fizinių asmenų atžvilgiu. Didelė visų hipotekos pozicijų dalis priklauso Lietuvoje veikiantiems užsienio bankų filialams, todėl priemonės abipusiškas taikymas kitose valstybėse narėse padėtų skatinti vienodas veiklos sąlygas ir užtikrinti, kad visi svarbūs rinkos dalyviai atsiveltų į Lietuvoje padidėjusią gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto riziką ir padidintų savo atsparumą.
3. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į pirmiau nurodytos priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama priimti lygiavertį poveikį turinčią priemonę ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo šios rekomendacijos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

III. Reikšmingumo riba

4. Šią priemonę papildo įstaigos specialioji reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Įstaigos gali būti atleistos nuo sisteminės rizikos rezervo reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 50 mln. EUR, t. y. maždaug 0,5 % visų Lietuvos kredito įstaigų sektoriaus atitinkamų pozicijų. Todėl priemonę abipusiškai taikyti prašoma tik tada, jeigu viršijama įstaigos specialioji riba.
5. Tokios ribos pagrindimas:
 - a) būtina kuo labiau sumažinti nevienodo reglamentavimo galimybes, nes tokia pati reikšmingumo riba bus taikoma ir Lietuvoje veiklos leidimą gavusiems kredito įstaigoms;
 - b) tokios reikšmingumo ribos taikymas padėtų užtikrinti vienodas veiklos sąlygas, t. y. įstaigoms, turinčioms panašaus dydžio pozicijas, būtų taikomas sisteminės rizikos rezervo reikalavimas;
 - c) ši riba yra svarbi finansiniam stabilumui, nes tolesnė gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto rizikos raida daugiausia priklausys nuo būsto rinkos aktyvumo, o jis iš dalies priklauso nuo būstui įsigyti išduodamų naujų paskolų kiekio. Todėl priemonė turėtų būti taikoma šioje rinkoje veikiantiems rinkos dalyviams, net jei jų hipotekos paskolų portfeliai nėra tokie dideli kaip didžiausių paskolų teikėjų.
6. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 50 mln. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Dėl to atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos.

Liuksemburgas:

Teisiškai privalomos paskolos ir turto vertės santykio (LTV) ribos naujoms Liuksemburge esančio gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipotekos paskoloms, taikant skirtingas LTV ribas skirtingų kategorijų paskolų gavėjams:

- a) **100 % LTV riba pirkėjams, pirmą kartą įsigyjantiems savo pagrindinę gyvenamąją vietą;**
- b) **90 % LTV riba kitiems pirkėjams, t. y. ne pirmą kartą įsigyjantiems savo pagrindinę gyvenamąją vietą. Ši riba įgyvendinama proporcingai, nustatius, kokiai portfelio daliai ji taikoma. Konkrečiai, paskolų davėjai gali suteikti 15 % naujų hipotekos paskolų portfelio šiems paskolų gavėjams, taikydami LTV, kuris viršija 90 %, bet neviršija maksimalios 100 % LTV ribos;**
- c) **80 % LTV riba kitoms hipotekinėms paskoloms (įskaitant nuomos tikslais piršto turto segmentą).**

I. Priemonės aprašymas

1. Liuksemburgo institucijos aktyvavo teisiškai privalomas LTV ribas naujoms Liuksemburge esančio gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipotekos paskoloms. Atsižvelgdama į Sistemines rizikos komiteto (pranc. *Comité du Risque systémique*) rekomendaciją⁽¹⁾, Finansų sektoriaus priežiūros komisija (pranc. *Commission de Surveillance du Secteur Financier*)⁽²⁾ kartu su Liuksemburgo centriniu banku (*Banque centrale du Luxembourg*) aktyvavo LTV ribas, kurios skiriasi pagal tris paskolos gavėjų kategorijas. LTV ribos kiekvienai iš trijų kategorijų yra tokios:
 - a) 100 % LTV ribą pirkėjams, pirmą kartą įsigyjantiems savo pagrindinę gyvenamąją vietą;
 - b) 90 % LTV ribą kitiems pirkėjams, t. y. ne pirmą kartą įsigyjantiems savo pagrindinę gyvenamąją vietą. Ši riba įgyvendinama proporcingai, nustatius, kokiai portfelio daliai ji taikoma. Konkrečiai, paskolų davėjai gali suteikti 15 % naujų hipotekos paskolų portfelio šiems paskolų gavėjams, taikydami LTV, kuris viršija 90 %, bet neviršija maksimalios 100 % LTV ribos;
 - c) 80 % LTV riba kitoms hipotekinėms paskoloms (įskaitant nuomos tikslais piršto turto segmentą).

⁽¹⁾ Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).

⁽²⁾ CSSF Régulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.

2. LTV – visų paskolų arba paskolos dalių, kurias paskolos gavėjas užtikrino gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu paskolos suteikimo metu, sumos ir turto vertės tuo pačiu metu santykis.
3. LTV ribos taikomos nepriklausomai nuo nuosavybės teisės rūšies (pvz., visiška nuosavybė, uzufruktas, suvaržyta nuosavybė).
4. Priemonė taikoma bet kuriam privačiam paskolos gavėjui, gaunančiam hipotekos paskolą, skirtą gyvenamosios paskirties nekilnojamajam turtui Liuksemburge įsigyti nekomerciniais tikslais. Priemonė taip pat taikoma, jei paskolos gavėjas šiam sandoriui sudaryti naudoja tokią teisinę struktūrą kaip investicijų į nekilnojamąjį turtą bendrovė, taip pat bendrų paraiškų atveju. Gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas apima statybų paskirties žemę, neatsižvelgiant į tai, ar statybos darbai atliekami iš karto po įsigijimo ar praėjus keleriems metams po to. Priemonė taip pat taikoma, jei paskolos gavėjui paskola suteikiama nekilnojamajam turtui pagal ilgalaikės nuomos sutartį įsigyti. Nekilnojamas turtas gali būti naudojamas savininko reikmėms arba perkamas nuomos tikslais.

II. Abipusiškumas

5. Valstybėms narėms, kurių kredito įstaigos, draudimo bendrovės ir specialistai, vykdančios skolinimo veiklą (hipotekos paskolų teikėjai), turi atitinkamas reikšmingas Liuksemburgo kredito pozicijas tiesioginio tarpvalstybinio kredito forma, rekomenduojama Liuksemburgo priemonę abipusiškai taikyti jų jurisdikcijoje. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės visų tarpvalstybinių pozicijų atžvilgiu, atitinkamos institucijos turėtų taikyti turimas priemones, kurių poveikis panašiausias į aktyvuotos makroprudencinės politikos priemonės poveikį.
6. Valstybės narės turėtų pranešti ESRV, kad jos abipusiškai taikė Liuksemburgo priemonę arba *de minimis* išimtis pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 D rekomendaciją. Pranešimas turėtų būti pateiktas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo abipusiškai taikomos priemonės priėmimo dienos, naudojant atitinkamą ESRV interneto svetainėje paskelbtą šabloną. ESRV pranešimus skelbs ESRV interneto svetainėje ir taip visuomenei praneš apie nacionalinius sprendimus dėl abipusiškumo. Skelbiant nurodomos išimties, kurias padarė abipusiškumą taikančios valstybės narės, ir jų įsipareigojimas stebėti reglamentavimo veiksmingumo „nutekėjimą“ ir prireikus imtis veiksmų.
7. Valstybėms narėms rekomenduojama abipusiškai taikyti priemonę per tris mėnesius nuo šios rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

III. Reikšmingumo riba

8. Šią priemonę papildo dvi reikšmingumo ribos, kuriomis atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios valstybės narės gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą: konkrečiai valstybei nustatyta reikšmingumo riba ir konkrečiai įstaigai nustatyta reikšmingumo riba. Konkrečiai valstybei nustatyta reikšmingumo riba, taikoma visoms tarpvalstybinėms hipotekos paskoloms Liuksemburge, yra 350 mln. EUR, t. y. apytiksliai 1 % visos nacionalinės gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipotekos rinkos 2020 m. gruodžio mėn. Konkrečiai įstaigai nustatyta reikšmingumo riba, taikoma visoms tarpvalstybinėms hipotekinėms paskoloms Liuksemburge, yra 35 mln. EUR, t. y. apytiksliai 0,1 % visos nacionalinės gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipotekos rinkos 2020 m. gruodžio mėn. Abipusiškai taikyti prašoma tik tada, kai tiek konkrečiai valstybei nustatyta reikšmingumo riba, tiek ir konkrečiai įstaigai nustatyta reikšmingumo riba yra peržengiamos.

Nyderlandai:

Minimalus vidutinis rizikos koeficientas, kurį IRB metodą taikančios kredito įstaigos taiko fizinių asmenų pozicijų, užtikrintų Nyderlanduose esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu, portfelių atžvilgiu. Kiekviename atskirame į šios priemonės taikymo sritį patenkančiame pozicijos straipsnyje paskolos daliai, neviršijančiai 55 % paskolai užtikrinti skirto turto rinkos vertės, priskiriamas 12 % rizikos koeficientas, o likusiai paskolos daliai – 45 % rizikos koeficientas. Minimalus vidutinis portfelio rizikos koeficientas yra pagal pozicijas įvertintas atskirų paskolų rizikos koeficientų svertinis vidurkis

I. Priemonės aprašymas

1. Nyderlandų priemone, taikoma pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto vi papunktį, IRB taikančių kredito įstaigų fizinių asmenų atžvilgiu turimų pozicijų, užtikrintų Nyderlanduose esančio gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipoteka, portfeliui nustatomas minimalus vidutinis rizikos koeficientas. Paskolai, kuriai taikoma nacionalinė hipotekos garantijų sistema, priemonė netaikoma.

2. Mažiausias vidutinis rizikos koeficientas apskaičiuojamas taip:
 - a) kiekviename atskirame į šios priemonės taikymo sritį patenkančiame pozicijos straipsnyje paskolos daliai, neviršijančiai 55 % paskolai užtikrinti skirto turto rinkos vertės, priskiriamas 12 % rizikos koeficientas, o likusiai paskolos daliai – 45 % rizikos koeficientas. Jam apskaičiuoti naudotinas LTV santykis turėtų būti nustatomas pagal taikytinas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatas;
 - b) minimalus vidutinis portfelio rizikos koeficientas yra pirmiau nurodytu būdu apskaičiuotas pagal pozicijas įvertintas atskirų paskolų rizikos koeficientų svertinis vidurkis. Apskaičiuojant minimalų svertinį rizikos koeficientų vidurkį į atskiras paskolas, kurioms priemonė netaikoma, nėra atsižvelgiama.
3. Ši priemonė nepakeičia esamų kapitalo reikalavimų, nustatytų ir atsirandančių pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013. Bankai, kuriems taikoma ši priemonė, apskaičiuodami į šios priemonės taikymo sritį patenkančios hipotekos portfelio dalies vidutinį rizikos koeficientą remiasi ir įprasta tvarka taikomomis Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatomis, ir priemonei nustatytu metodu. Apskaičiuodami savo kapitalo poreikį, jie vėliau turi taikyti didesnį iš dviejų vidutinių rizikos koeficientų.

II. Abipusiškumas

4. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti Nyderlandų priemonę šalyje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, kurios taiko IRB metodą ir turi pozicijų, užtikrintų Nyderlanduose esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu fizinių asmenų atžvilgiu, nes jų bankų sektoriai per bankų filialus Nyderlandų būsto rinkoje šiuo metu arba ateityje gali tiesiogiai arba netiesiogiai patirti sisteminę riziką.
5. Vadovaujantis C rekomendacijos 2 dalimi, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pradėti taikyti tokią pačią priemonę, kokią aktyvuojanti institucija įgyvendino Nyderlanduose, per C rekomendacijos 3 dalyje nurodytą terminą.
6. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į pirmiau nurodytos priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama priimti lygiavertį poveikį turinčią priemonę ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo šios rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

III. Reikšmingumo riba

7. Šią priemonę papildo konkrečiai įstaigai nustatyta reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Minimalus vidutinis rizikos koeficientas gali būti netaikomas kredito įstaigų, kurios taiko IRB ir turi pozicijų, užtikrintų Nyderlanduose esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, fizinių asmenų atžvilgiu, portfeliui, jei jų vertė neviršija 5 mlrd. EUR. Paskolos, kurioms taikoma nacionalinė hipotekos garantijų sistema, vertinant reikšmingumo ribą nebus įskaičiuojamos.
8. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 5 mlrd. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Dėl to atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos vietoj rekomenduotos ribos gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos.

Norvegija:

- visoms veiklos leidimą Norvegijoje gavusioms kredito įstaigoms taikoma 4,5 % sisteminės rizikos rezervo norma pozicijoms Norvegijoje pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, kuri 2022 m. gruodžio 31 d. taikoma Norvegijai ir Norvegijoje pagal Europos ekonominės erdvės susitarimo (EEE susitarimas) sąlygas (toliau – nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikoma KRD);
- Norvegijoje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, naudojančioms vidaus reitingais pagrįstą (IRB) metodą reguliuojamojo kapitalo reikalavimams apskaičiuoti, taikoma 20 % (pagal pozicijas įvertinto) vidutinio rizikos koeficiento žemutinė riba gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį, kuris nuo 2022 m. gruodžio 31 d. taikoma Norvegijai ir Norvegijoje pagal EEE susitarimo sąlygas (toliau – 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikomas KRR);
- Norvegijoje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, naudojančioms IRB metodą reguliuojamojo kapitalo reikalavimams apskaičiuoti, taikoma 35 % (pagal pozicijas įvertinto) rizikos koeficiento žemutinė riba komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje pagal nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikomo KRR 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį.

I. Priemonių aprašymas

1. Nuo 2020 m. gruodžio 31 d. *Finansdepartementet* (Norvegijos finansų ministerija) įvedė tris makroprudencines priemones: i) sisteminės rizikos rezervą pozicijoms Norvegijoje pagal nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikomas KRD 133 straipsnį; ii) rizikos koeficiento žemutinę ribą gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje pagal nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikomo KRR 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį; ir iii) rizikos koeficiento žemutinę ribą komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje pagal nuo 2022 m. gruodžio 31 d. Norvegijai ir Norvegijoje taikomo KRR 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį.
2. Sisteminės rizikos rezervo norma yra 4,5 % ir taikoma visų Norvegijoje veiklos leidimą gavusių kredito įstaigų vidaus pozicijoms. Tačiau pažangiojo IRB metodo nenaudojančių kredito įstaigų visoms pozicijoms taikytina sisteminės rizikos rezervo norma yra 3 % iki 2023 m. gruodžio 30 d., po to vidaus pozicijoms taikytina sisteminės rizikos rezervo norma yra 4,5 %.
3. Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto vidutinio rizikos koeficiento žemutinė riba yra konkrečiai įstaigai nustatyta vidutinio rizikos koeficiento žemutinė riba gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje, taikoma IRB metodą naudojančioms kredito įstaigoms. Nekilnojamojo turto rizikos koeficiento žemutinė riba susijusi su pagal poziciją įvertintu vidutiniu rizikos koeficientu gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto portfelyje. Norvegijos gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijos turėtų būti suprantamos kaip mažmeninės pozicijos, užtikrintos nekilnojamoju turtu Norvegijoje.
4. Komercinės paskirties nekilnojamojo turto vidutinio rizikos koeficiento žemutinė riba yra konkrečiai įstaigai nustatyta vidutinio rizikos koeficiento žemutinė riba komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje, taikoma IRB metodą naudojančioms kredito įstaigoms. Nekilnojamojo turto rizikos koeficiento žemutinė riba susijusi su pagal poziciją įvertintu vidutiniu svertiniu rizikos koeficientu komercinės paskirties nekilnojamojo turto portfelyje. Norvegijos komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijos turėtų būti suprantamos kaip įmonių pozicijos, užtikrintos nekilnojamoju turtu Norvegijoje.

II. Abipusiškumas

- 5a. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti Norvegijos priemones Norvegijoje turimoms pozicijoms atitinkamai pagal Direktyvos 2013/36/ES 134 straipsnio 1 dalį ir Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 5 dalį. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti sisteminės rizikos rezervo normą per 18 mėnesių nuo Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijos ESRV/2021/3 paskelbimo ⁽²⁾ *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Rizikos koeficiento žemutinės ribos gyvenamosios paskirties ir komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms Norvegijoje turėtų būti abipusiškai taikomos per įprastinį trijų mėnesių pereinamąjį laikotarpį po Rekomendacijos ESRV/2021/3 paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽²⁾ 2021 m. balandžio 30 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2021/3, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 222, 2021 6 11, p. 1).

- 5b. Kadangi, sumažinus Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijoje ESRV/2023/1 (*) nurodytą reikšmingumo ribą, atitinkamai institucijai gali prireikti priimti naują nacionalinę abipusiškumo priemonę arba iš dalies pakeisti esamas nacionalines priemones, kuriomis užtikrinamas Norvegijos sisteminės rizikos rezervo priemonės abipusiškumas, abipusiškumo priemonių įgyvendinimui taikomas įprastinis trijų mėnesių laikotarpis po Rekomendacijos ESRV/2023/1 paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
6. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokių pačių makroprudencinės politikos priemonių, vadovaujantis C rekomendacijos 2 dalimi, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemones, kurias galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurių poveikis panašiausias į pirmiau nurodytų priemonių, kurias rekomenduojama abipusiškai taikyti. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama patvirtinti lygiavertes priemones, susijusias su vidutinio rizikos koeficiento žemutinių ribų gyvenamosios ir komercinės paskirties nekilnojamojo turto pozicijoms abipusiškumu atitinkamai per 12 mėnesių ir sisteminės rizikos rezervo normos abipusiškumu per 18 mėnesių nuo Rekomendacijos ESRV/2021/3 paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tiek, kiek dėl reikšmingumo ribos sumažinimo atitinkamai institucijai reikia priimti naują nacionalinę abipusiškumo priemonę, kaip aprašyta šioje dalyje, arba iš dalies pakeisti esamas nacionalines priemones, kuriomis užtikrinamas Norvegijos sisteminės rizikos rezervo priemonės abipusiškumas, abipusiškumo priemonių įgyvendinimui taikomas įprastinis trijų mėnesių laikotarpis po Rekomendacijos ESRV/2023/1 paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

[7. 7 dalis buvo išbraukta Rekomendacijoje ESRV/2023/1.]

III. Reikšmingumo riba

8. Šias priemones papildo konkrečiai įstaigai nustatytos reikšmingumo ribos, grindžiamos Norvegijoje esančiomis pozicijomis, kaip orientyras abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms dėl galimo *de minimis* principo taikymo.
- a) sisteminės rizikos rezervui nustatyta reikšmingumo riba yra 5 mlrd. NOK pagal riziką įvertintų pozicijų suma, kuri atitinka maždaug 0,16 % visų Norvegijoje informaciją teikiančių kredito įstaigų pagal riziką įvertintų pozicijų;
- b) gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto vidutinio rizikos koeficiento žemutinei ribai nustatyta reikšmingumo riba yra 32,3 mlrd. NOK bendro skolinimo suma, atitinkanti maždaug 1 % bendro gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto užtikrinto skolinimo Norvegijos klientams;
- c) komercinės paskirties nekilnojamojo turto vidutinio rizikos koeficiento žemutinei ribai nustatyta reikšmingumo riba yra 7,6 mlrd. NOK bendro skolinimo suma, atitinkanti maždaug 1 % bendro komercinės paskirties nekilnojamojo turto užtikrinto skolinimo Norvegijos klientams.
9. Remiantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos gali taikyti išimtį atskiroms šalyje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, kurių Norvegijoje turimos pozicijos yra nereikšmingos. Pozicijos laikomos nereikšmingomis, jei jos nesiekia pagal 8 dalį nustatytų konkrečiai įstaigai taikomų reikšmingumo ribų. Taikydamos reikšmingumo ribas, atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti Norvegijos priemones atskiroms šalyje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, kurioms anksčiau priemonės nebuvo taikomos, kai peržengiamos pagal 8 dalį nustatytos reikšmingumo ribos.
10. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, pagal 8 dalį nustatytos reikšmingumo ribos yra rekomenduojamos maksimalios ribos. Dėl to atitinkamos abipusiškumą taikančios institucijos vietoj rekomenduotų ribų gali nustatyti žemesnes ribas savo jurisdikcijoje, kai tinkama, arba taikyti priemonės abipusiškumą be jokios reikšmingumo ribos.
11. Jeigu valstybėse narėse nėra veiklos leidimą gavusių kredito įstaigų, turinčių reikšmingų pozicijų Norvegijoje, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą gali nuspręsti abipusiškai netaikyti Norvegijos priemonių. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti Norvegijos priemones, kai kredito įstaigos peržengia atitinkamas reikšmingumo ribas.

(*) 2023 m. kovo 6 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2023/1, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 158, 2023 5 4, p. 1).

Švedija

- Švedijoje veiklos leidimus gavusioms kredito įstaigoms, kurios reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti naudoja IRB metodą, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį taikomą konkrečiai kredito įstaigai nustatytą Švedijoje reziduojančių įsipareigojančiųjų asmenų mažmeninių pozicijų, užtikrintų nekilnojamoju turtu, portfeliiui taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svartinio rizikos koeficiento žemutinę ribą, lygią 25 procentams;
- Švedijoje veiklos leidimus gavusioms kredito įstaigoms, kurios reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti naudoja IRB metodą, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto vi papunktį taikomą konkrečiai kredito įstaigai nustatytą tam tikrų įmonių pozicijų Švedijoje, užtikrintų komercinės paskirties nekilnojamoju turtu (nekilnojamasis turtas fiziškai yra Švedijoje ir nuosavybės teise priklauso komerciniams tikslais siekiant gauti nuomos pajamų), portfeliiui taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svartinio rizikos koeficiento minimalų lygį (žemutinę ribą), lygų (-ią) 35 %, ir konkrečiai kredito įstaigai nustatytą tam tikrų įmonių pozicijų Švedijoje, užtikrintų gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu (gyvenamosios paskirties pastatai fiziškai yra Švedijoje ir nuosavybės teise priklauso komerciniams tikslais siekiant gauti nuomos pajamų, kai gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų skaičius viršija tris), portfeliiui taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svartinio rizikos koeficiento minimalų lygį (žemutinę ribą), lygų (-ią) 25 %.

I. Priemonių aprašymas

1. Švedijos priemonė taikoma pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį, ir privaloma Švedijoje veiklos leidimus gavusioms kredito įstaigoms, naudojančioms IRB metodą, yra konkrečiai kredito įstaigai nustatyta Švedijoje reziduojančių įsipareigojančiųjų asmenų mažmeninių pozicijų, užtikrintų nekilnojamoju turtu, portfeliiui taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio rizikos koeficiento žemutinė riba, lygi 25 %. Pagal pozicijas įvertintas vidutinis svartinis rizikos koeficientas yra atskiroms pozicijoms taikomų rizikos koeficientų, apskaičiuotų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 154 straipsnį, vidurkis, įvertintas pagal atitinkamą pozicijos vertę.
2. Švedijoje veiklos leidimus gavusioms kredito įstaigoms, kurios reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti naudoja IRB metodą, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 2 dalies d punkto vi papunktį taikomą priemonę sudaro konkrečiai kredito įstaigai nustatytas tam tikrų įmonių pozicijų Švedijoje, užtikrintų komercinės paskirties nekilnojamoju turtu, portfeliiui taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svartinio rizikos koeficiento minimalus lygis (žemutinė riba) lygus (-i) 35 %, ir konkrečiai kredito įstaigai nustatytas tam tikrų įmonių pozicijų Švedijoje, užtikrintų gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, portfeliiui taikomų rizikos koeficientų pagal pozicijas įvertinto vidutinio svartinio rizikos koeficiento minimalus lygis (žemutinė riba) lygus (-i) 25 %. Pagal pozicijas įvertintas vidutinis svartinis rizikos koeficientas yra atskiroms pozicijoms taikomų rizikos koeficientų, apskaičiuotų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 153 straipsnį, vidurkis, įvertintas pagal atitinkamą pozicijos vertę. Ši priemonė neapima įmonių pozicijų, užtikrintų: i) žemės ūkio paskirties nekilnojamoju turtu; ii) savivaldybėms, valstybėms ar regionams tiesiogiai nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamoju turtu; iii) nekilnojamoju turtu, kurio daugiau nei 50 % nuosavybės naudojama nuosavo verslo reikmėms, ir iv) daugiabučiais gyvenamaisiais pastatais, kurių paskirtis nėra komercinė (pvz., gyventojams priklausančios pelno nesiekiančios būsto asociacijos) arba kai gyvenamųjų pastatų skaičius neviršija keturių.

II. Abipusiškumas

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 5 dalį atitinkamų valstybių narių atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti Švedijos priemones, taikant jas veiklos leidimus šalyje gavusių ir reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti IRB metodą naudojančių kredito įstaigų filialams, esantiems Švedijoje. Pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 458 straipsnio 5 dalį atitinkamų valstybių narių atitinkamoms institucijoms rekomenduojama abipusiškai taikyti Švedijos priemones, taikant jas veiklos leidimus šalyje gavusioms ir reguliuojamojo kapitalo poreikiui apskaičiuoti IRB metodą naudojančioms kredito įstaigoms, turinčioms reziduojančių įsipareigojančiųjų asmenų mažmenines pozicijas, užtikrintas nekilnojamoju turtu, ir (arba) įmonių pozicijas Švedijoje, užtikrintas gyvenamosios arba komercinės paskirties nekilnojamoju turtu. Vadovaujantis C rekomendacijos 2 dalimi, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pradėti taikyti tokią pačią priemonę, kokią aktyvuojanti institucija įgyvendino Švedijoje, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo atitinkamos rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ^(*).

(*) Žr. Rekomendaciją ESRV/2019/1 dėl makroprudencinės politikos priemonės, aktyvuotos 2018 m. gruodžio 31 d.

4. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokių pačių makroprudencinės politikos priemonių, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurių poveikis panašiausias į pirmiau nurodytų priemonių, kurias rekomenduojama abipusiškai taikyti. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama priimti lygiavertį poveikį turinčias priemones ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo šios atitinkamos rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁶⁾.

III. Reikšmingumo riba

5. Šias priemones papildo konkrečiai įstaigai nustatyta 5 mlrd. SEK reikšmingumo riba, taikoma kiekvienai atitinkamai 1 ir 2 dalyse aprašytai priemonei, kaip orientyras abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms dėl galimo *de minimis* principo taikymo.
6. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, atitinkamos valstybės narės institucijos gali taikyti išimtį atskiroms šalyje veiklos leidimus gavusioms ir IRB metodą naudojančioms kredito įstaigoms, kurių pozicijos, susijusios su atitinkamai 1 ir 2 dalyse aprašytomis priemonėmis, neviršija 5 mlrd. EUR reikšmingumo ribos. Taikydamos reikšmingumo ribą, atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti atitinkamas Švedijos priemones atskiroms šalyje veiklos leidimą gavusioms kredito įstaigoms, kurioms anksčiau priemonė nebuvo taikoma, kai dėl tos priemonės peržengiama 5 mlrd. SEK reikšmingumo riba.
7. Kai šalyje veiklos leidimus gavusios ir IRB metodą naudojančios kredito įstaigos savo filialuose Švedijoje ir (arba) vykdydamos tiesioginę tarpvalstybinę veiklą neturi jokių mažmeninių pozicijų, kaip aprašyta 1 dalyje, viršijančių 5 mlrd. SEK, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą skirsnį gali nuspręsti netaikyti priemonės abipusiškumo. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti 1 dalyje aprašyta priemonę, kai šalyje veiklos leidimą gavusi ir IRB metodą naudojanti kredito įstaiga peržengia 5 mlrd. SEK ribą.
8. Kai šalyje veiklos leidimus gavusios ir IRB metodą naudojančios kredito įstaigos savo filialuose Švedijoje ir (arba) vykdydamos tiesioginę tarpvalstybinę veiklą neturi jokių įmonių pozicijų, kaip aprašyta 2 dalyje, viršijančių 5 mlrd. SEK, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą gali nuspręsti netaikyti priemonės abipusiškumo. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti 2 dalyje aprašyta priemonę, kai šalyje veiklos leidimą gavusi ir IRB metodą naudojanti kredito įstaiga peržengia 5 mlrd. SEK ribą.
9. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 5 mlrd. SEK reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Dėl to atitinkamos abipusiškumą taikančios institucijos vietoj rekomenduotos ribos gali nustatyti žemesnę ribą savo jurisdikcijoje, kai tinkama, arba taikyti priemonės abipusiškumą be jokios reikšmingumo ribos.

Portugalija

4 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma visoms IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Portugalijoje

I. Priemonės aprašymas

1. Portugalijos priemone, taikoma pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį ir aukščiausiu konsolidavimo lygiu, aktyvuojama nauja 4 % sSyRB norma, taikoma IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai įkeistas turtas yra Portugalijoje (tiek pozicijoms esant išpareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio išpareigojimų neįvykdymo nesant).
2. Priemonės paskirtis – didinti atsparumą grėsmėms hipotekos paskolų srityje, kurios gali susikaupti dėl galimo ekonomikos sąlygų suprastėjimo, ir (arba) netikėtos reikšmingos gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų korekcijos atveju.

⁽⁶⁾ Žr. Rekomendaciją ESRV/2019/1 dėl makroprudencinės politikos priemonės, aktyvuotos 2018 m. gruodžio 31 d.

II. Abipusiškumas

3. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama taikyti Portugalijos priemonę abipusiškai, taikant ją IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kai ikeistas turtas yra Portugalijoje (tiek pozicijoms esant įsipareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio įsipareigojimų neįvykdymo nesant). Arba priemonė gali būti abipusiškai taikoma pagal šią COREP informacijos teikimo sritį: IRB mažmeninėms pozicijoms fizinių asmenų atžvilgiu, užtikrintoms Portugalijoje esančiu gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu (tiek pozicijoms esant įsipareigojimų neįvykdymui, tiek ir pozicijoms tokio įsipareigojimų neįvykdymo nesant).
4. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į pirmiau nurodytos priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus.
5. Atsižvelgdamos į *Banco de Portugal* prašymą, abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Portugalijos priemonę abipusiškai taikyti aukščiausiu konsolidacijos lygmeniu.
6. Abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms rekomenduojama užtikrinti, kad abipusiškai taikoma priemonė taikoma ir jos laikomasi nuo 2024 m. spalio 1 d.

III. Reikšmingumo riba

7. Šią priemonę papildo konkrečiai įstaigai nustatytos ir Portugalijoje esančiomis pozicijomis grindžiama reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Kredito įstaigos gali būti atleistos nuo sektoriaus sisteminės rizikos rezervo normos reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 1 mln. EUR, t. y. maždaug 1 % Portugalijos kredito paskolų būstui įsigyti.
8. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 1 mlrd. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Todėl atitinkamos institucijos vietoj rekomenduotos ribos taikymo gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos. Nustatydamos reikšmingumo ribą, atitinkamos institucijos turėtų atsižvelgti į individualaus finansinių paslaugų teikėjo makroprudencinės rizikos poziciją Portugalijoje ir įvertinti, ar ją galima laikyti nereikšminga.
9. Jeigu valstybėse narėse nėra veiklos leidimą gavusių kredito įstaigų, turinčių reikšmingų pozicijų Portugalijoje, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą gali nuspręsti abipusiškai netaikyti Portugalijos priemonių. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti Portugalijos priemones, kai kredito įstaigos peržengia atitinkamas reikšmingumo ribas.

Danija

7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla ir statybų plėtra, nustatyta remiantis Sąjungos statistiniu ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, nustatytu Reglamente (EB) Nr. 1893/2006

I. Priemonės aprašymas

1. 7 % sektorinė sisteminės rizikos rezervo norma bus taikoma visoms nacionalinėms kredito įstaigoms.

2. Ji bus taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir statybų plėtra. Atitinkama skolininko ekonominė veikla nurodoma pateikiant nuorodą į Sąjungos statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, nustatytą Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 ⁽⁷⁾.

Priemonė bus taikoma individualiu ir konsoliduotu pagrindu.

II. Abipusiškumas

3. Abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Danijos priemonę abipusiškai taikyti ją taikant visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių konkrečia ekonomine veikla, kurios nustatomos taip: „Nekilnojamojo turto operacijos“ pagal NACE ⁽⁸⁾ kodą L, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir „Statybų plėtra“ (41.1) pagal NACE kodą F.
4. Atsižvelgiant į Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerijos prašymą, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Danijos priemonę abipusiškai taikyti individualiu ir konsoliduotu lygmeniu.
5. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus.
6. Atitinkamoms institucijoms rekomenduojama užtikrinti, kad abipusiškai taikoma priemonė taikoma ir jos laikomasi nuo 2024 m. birželio 30 d.

III. Reikšmingumo riba

7. Šią priemonę papildo konkrečiai įstaigai nustatytos ir Danijoje esančiomis pozicijomis grindžiama reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Kredito įstaigos gali būti atleistos nuo sektoriaus sisteminės rizikos rezervo normos reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 200 mln. EUR, t. y. maždaug 0,3 % visų Danijos pozicijų, susijusių su nekilnojamojo turto įmonėmis.
8. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 200 mln. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Todėl atitinkamos institucijos vietoj rekomenduotos ribos taikymo gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos. Nustatydamas reikšmingumo ribą, atitinkamos institucijos turėtų atsižvelgti į individualaus finansinių paslaugų teikėjo makroprudencinės rizikos poziciją Danijoje įvertinti, ar ją galima laikyti nereikšminga.
9. Jeigu valstybėse narėse nėra veiklos leidimą gavusių kredito įstaigų, turinčių reikšmingų pozicijų Danijoje, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą gali nuspręsti abipusiškai netaikyti Danijos priemonių. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti Danijos priemones, kai kredito įstaigos peržengia atitinkamas reikšmingumo ribas.

⁽⁷⁾ Konkretūs sektorių pozicijų pogrupiai, kuriems bus taikoma sSyRB, yra pagrįsti EBI gairėmis dėl atitinkamų sektorių pozicijų pogrupių, kuriems kompetentingos arba paskirtosios institucijos gali taikyti sisteminės rizikos rezervą pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnio 5 dalies f punktą, (EBA-GL-2020-13). Paskelbta EBI interneto svetainėje www.eba.europa.eu.

⁽⁸⁾ NACE 2 red., Europos bendrijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius, Reglamentas (EB) Nr. 1893/2006.